

Westerkwartier in de steigers

“Laten wij uit alle macht proberen iets te scheppen dat eerdere generaties niet hadden durven hopen en latere generaties niet zullen afkeuren.”

Rudolf Agricola (1443-1485)

Grondlegger Humanisme

(Wordt gebruikt door de School for Sustainable Development van de Rijks Universiteit Groningen)

Bijdrage van GroenLinks Westerkwartier

bij de jaarrekening 2022, 1^e bestuursrapportage en perspectiefnota

juli 2023

“Mamma, wat is skeletbouw?” Mijn dochter had vorige week een toets kunstgeschiedenis. Het ging onder andere over gotische kerken en de uitvinding van de skeletbouw. Tja, met mijn anatomische kennis kwam ik een heel eind met het antwoord op haar vraag. Je hebt namelijk botten voor de stevigheid en ter bescherming van je organen en daarom heen heb je dan spieren en bindweefselstructuren, die onder andere belangrijk zijn voor de veerkracht.

En eigenlijk is deze bouwconstructie ook te vergelijken met de opbouw van een gemeente.

Onze wensen voor een stevige en veerkrachtige constructie van de samenleving in Westerkwartier wil ik graag in deze beschouwing toelichten. “In welke samenleving wil je leven?” is de vraag die Klaas-Wybo mij vaak stelt. Al decennia staat in onze samenleving het individu centraal en wat heeft het ons opgeleverd? Wanneer individualisme leidt tot egoïsme hebben we volgens mij echt een verkeerde bouwtekening gebruikt!

Gelukkig kennen jullie ons koppig optimisme en weten we ook nu de juiste vragen te stellen en te komen met antwoorden. De belangrijkste vraag voor de komende periode is hoe wij de samenleving opnieuw vorm gaan geven en dat is echt noodzakelijk vanwege de geopolitieke ontwikkelingen, de klimaatveranderingen etc. Politiek en bestuur die zich eenzijdig richten op economische groei, zonder oog voor klimaat en verdelingsvraagstukken hebben ons weinig gebracht.

In mijn vorige beschouwingen sprak ik over drie jongeren: Teun, Ezra en Chantal. Zij kwamen met hun oplossingen voor Westerkwartier. Ik zou deze beschouwingen willen ophangen aan drie belangrijke beroepen uit de bouw: de architect, de aannemer en de metselaar. De fractie van GroenLinks heeft een duidelijk opdracht aan dit team.

Onze opdracht bestaat uit het borgen van de drie W's. Ons antwoord op de grote uitdagingen van de komende periode.

1. Welzijn
2. (brede) Welvaart
3. Weerbaarheid

Deze drie horen een veilige plek te hebben in de (skelet)bouw van Westerkwartier.

1. Welzijn

Wij verlangen naar een samenleving waar je je thuis voelt, waar je verbonden bent met een groep of een gemeenschap en waar je hulp durft te vragen. Dat mag wel weer een vanzelfsprekendheid worden. Dat vraagt een stevige basis waarin mensen samenwerken en verantwoordelijkheid delen.

Noem het gemeenschapsopbouw of samenlevingsopbouw.

Wij zien graag dat de blik van individuele ondersteuning weer terug naar de gemeenschap gaat. In het sociaal werk moeten we bijvoorbeeld waken voor een toename van individuele casussen, want sociaal werk is veel meer dan hulpverlening. Wij zien dan ook graag een grotere rol voor het inzetten van cultuur in het sociale domein. Ook dorpshuizen en verenigingen verdienen onze steun en bescherming. Onze fractie ziet het versterken van de samenwerking tussen verenigingen en sociaal werk hierin als een belangrijke stap en de motie sportaccommodaties als ontmoetingsplek dienen we dan ook graag mede in.

Het lijkt er op dat samenlevingsopbouw iets is wat mensen in hun vrije tijd doen. Vrijwilligers en mantelzorgers..... een gemeenschap kan niet zonder ze. We spraken onlangs met de vrijwilligers van

de Nieuwe Wierde in Grijpskerk. Wat een prachtig concept, maar wat een inspanning hebben ze geleverd. Kunnen we dit allemaal vragen van onze inwoners? De motie die wordt ingediend door de PvdA is voor het borgen van welzijn een hele belangrijke!

De vraag van de sprekers in het laatste raadsoverleg over Padelbanen zien we als een uitstekende kans om mensen aan het bewegen te krijgen en te houden. Wij dienen dan ook een motie in met een vraag om onderzoek te doen naar de mogelijkheden.

2. (brede)Welvaart

Welvaart en dan vooral de brede welvaart gaat over meer dan alleen de materiele zaken. Onze fractie maakt zich zorgen over de toenemende ongelijkheid. Niet alleen in ieders portemonnee maar ook in de levensverwachting. Mensen met minder scholing leven meer dan 4 jaar korter dan theoretisch opgeleiden. Ook in onze gemeente! De fractie van GroenLinks deelt de ambitie van het college "Voorkomen en terugdringen van armoede en verbeteren van kansengelijkheid." De doelgroep is groeiende en nieuwe vormen van armoede vragen het nodige van ons college. Doen we op dit moment voldoende voor deze nieuwe groep? Verschil in levensverwachtingen als gevolg van armoede en opleiding is voor onze fractie een NOGO.

Wonen en mobiliteit raken ook aan het begrip brede welvaart. Is er woonruimte voor iedereen? Is je dorp nog bereikbaar? Moet je voor voorzieningen elders zijn? De woonopgave is groot en de fractie van GroenLinks deelt ook hier de ambities van het college, maar zou graag meer transparantie willen. Zoals de bommeter die we eerder vandaag hebben aangeboden, denken we ook dat het inzichtelijk maken van dat wat we doen op het gebied van wonen beter kan!

Wij stellen voor dat er nog twee meters komen:

- een voor de toenames van het aantal woonruimten (zoals we nu ongeveer doen met de toenames van woningen, in 2022 waren dat er volgens het college 220 min 21 afgebroken woningen);
- een voor het aantal direct te bouwen/realiseren woonruimten, als de markt weer aantrekt.

Als het goed is gaat het eerste getal van 200 naar 400 per jaar, zoals beloofd in het coalitieakkoord. Het tweede getal is in ieder geval elk jaar zo'n 400. Wij zien graag dat het college dit voorstel in het komend jaar gaat uitvoeren.

We hebben de klimaatburgemeester een pleidooi horen houden over het belang van een goede bereikbaarheid. We moeten meer denken in autogebruik dan in autobezit. Dus veel meer delen. En meer trein- en busverbindingen in plaats van minder: omdenken heet dat. Wellicht kunnen we ook het vaker fietsen meer belonen. Voor kleine dorpen op ons platteland is het mobiliteitsvraagstuk anders dan in de grote dorpen met goede verbindingen. Dat vraagt om creativiteit en de lef om een stap vooruit te zetten. Zoals ook onze eigen Vereniging Nederlandse Gemeenten op het congres ons voorhield.

Wij komen met een motie ....omdenken OV

3. weerbaarheid

Wat kunnen we doen om onze weerbaarheid te vergoten? Dat betekent snel signalen opvangen en daar ook naar weten te handelen. Dat vraagt om een optimaal samenspel tussen verschillende partners. De ontwikkeling van gebiedsprogramma's op grond van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) voor Westerkwartier: Waddenkust & Wierdenland en Zuidelijk Westerkwartier zijn

hierin onmisbaar. Daarin zien wij plek voor meer agrariërs die modern en natuur-inclusief boeren en wij zijn een tegenstander van het wegsaneren van onze agrariërs;

Maar wij vragen ook om aandacht voor de kwetsbare gebieden, zoals voor het Middag Humsterland.

Wij dienen twee moties in: Middag-Humsterland en Invloed gebiedsprogramma's

Tot slot

En als de architect de tekeningen af heeft, de aannemer de financiën op orde en de mensen bij elkaar heeft gevonden is het aan de uitvoering. Voor deze nieuwe uitdagingen en het omdenken hebben we ook een nieuw soort uitvoerders nodig. De Omgevingswet schrijft ze ook voor: meedenkers of desnoods meestribbelaars. Wij denken dan ook aan kunstenaars en andere creatievelingen. We hebben ze allen extra hard nodig! Een aanstekelijk voorbeeld van zo'n nieuwe uitvoerder op bezoek gehad in de Vooruitkijkspiegel: Bouwe de Boer. Een realistische idealist, vriendelijk, verbindend en vasthoudend. Zo'n mens en zo'n profiel zou je elke afdeling gunnen.

In de uitvoering is heldere communicatie onmisbaar. Nog te vaak horen we van onze inwoners dat de gemeente op grote afstand staat. Wellicht is het een goed idee om onderzoek te doen naar de communicatie en bereikbaarheid van onze gemeente. Want een bereikbare gemeente die daadwerkelijk dichtbij staat verhoogt het vertrouwen in de overheid.

En als de bouw is afgerond en we alles beschermen wat belangrijk is zien wij (vanaf het bankje aan het Auarderdiep) voldoende mogelijkheden voor een breed welvarend en cultureel bloeiend Westerkwartier.

Met voor ons als volksvertegenwoordigers en bestuur het motto van Rudolf Agricola, deelnemer aan de Auarder kring: "Laten wij uit alle macht proberen iets te scheppen dat eerdere generaties niet hadden durven hopen en latere generaties niet zullen afkeuren."

Dank u wel

Annemiek KleinJan

Fractievoorzitter GroenLinks Westerkwartier